

Quick scan ontwikkelperspectief logistieke sector in West-Brabant t/m 2020

- Concept resultaten -

Kees Verweij
Principal Consultant

Nijmegen, 11 april 2011

Buck Consultants International
Postbus 1456
6501 BL Nijmegen
Telnr : 024 379 02 22
Mobiel : 06 511 00 950
Fax : 024 379 01 20
E-mail : kees.verweij@bciglobal.com

Samenvatting: Doel, resultaten, conclusies en aanbevelingen (2-8)

1. Omvang huidige logistieke markt West-Brabant (9-14)
2. Trends en ontwikkelingen (inter-)nationale logistiek in regio's (15-18)
3. De SCC als innovatiecluster (19-21)
4. Visie op ontwikkeling logistieke werkgelegenheid sector t/m 2020 met en zonder extra impuls Supply Chain Campus (22-26)
5. Kansen, bedreigingen en innovatiethema's logistiek West-Brabant (27-32)

Lijst van gebruikte publicaties (33)

Bijlagen 1.a. – 5.f. (34-56)

Aanpak Quick Scan logistieke sector

Kernvraag: Wat is mogelijke meerwaarde in economische groei en werkgelegenheid in West-Brabant in 2020 door verankering hoogwaardige logistieke activiteiten in clusters zoals de Supply Chain Campus (SCC)? En welke acties moeten hiervoor worden ondernomen?

Stand van zaken

- West-Brabant is één van de, zo niet **de** logistieke hot spot van Nederland. Door de gunstige ligging tussen Rotterdam en Antwerpen zijn er veel Europese DC's gevestigd.
- De logistieke activiteiten zijn divers van aard en goed verspreid over bedrijventerreinen in de regio.
- Verschillende nieuwe kennis- en ruimtelijke clusters, zoals DINALOG met de SCC en het Logistiek Park Moerdijk, zijn of worden gerealiseerd in West-Brabant. Echter, het is nog onbekend wat dit de regio gaat opleveren in werkgelegenheid, en hoe de synergie met huidige logistieke activiteiten is.

Uitdagingen

- Er is meer inzicht nodig in verwachte groei in werkgelegenheid en toegevoegde waarde door vestiging van het SCC, en de ketenregie-activiteiten die extra aangetrokken kunnen worden.
- De ontwikkelingen in het SCC moeten leiden tot synergie met bestaande logistieke activiteiten in de regio, hoe groot is deze en hoe zijn deze te verwezenlijken?

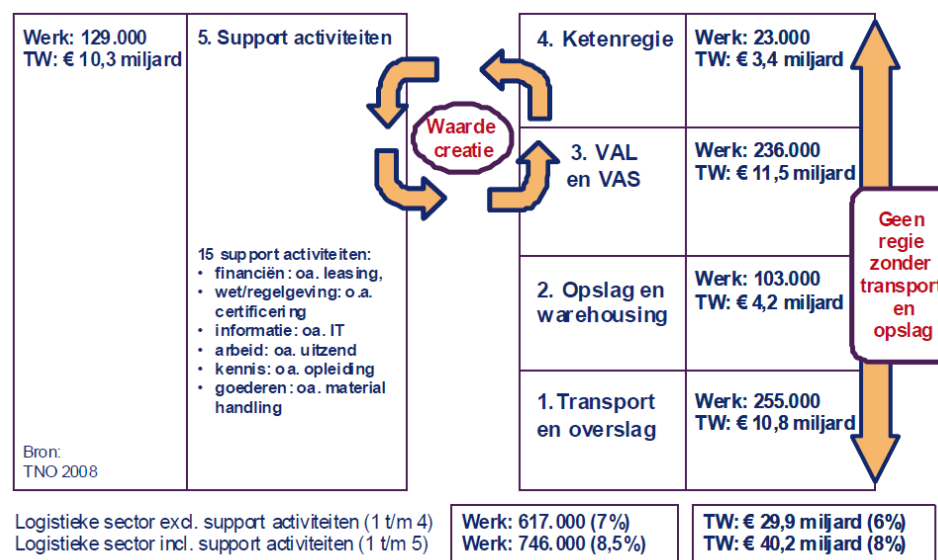
Kernelementen van aanpak

- Inventariseer **huidige stand van zaken** logistieke sector in West-Brabant, incl. de werkgelegenheid en toegevoegde waarde (hoofdstuk 2).
- Geef inzicht in de belangrijkste **logistieke trends en ontwikkelingen** in nabije regio's, en de mate waarbij West-Brabant hierop aan kan sluiten. (hoofdstuk 3)
- Laat zien hoe **cluster- en campusvorming** kan helpen om de logistieke sector vooruit te helpen (hoofdstuk 4).
- Maak met scenario's duidelijk **hoe de regionale werkgelegenheid in de logistieke sector kan groeien t/m 2020**, en de rol van het SCC hierbij (hoofdstuk 5)
- Maak o.b.v. een sterkte-zwakte analyse een overzicht van de **belangrijkste logistieke innovatiethema's** en geef **aanbevelingen in de vorm van acties** voor regionale partijen om de kansen om logistiek als speerpuntsector te realiseren (hoofdstuk 6).

Samenvatting: Logistiek sectorhuis als basis

- De regio West-Brabant is al jaren 1 van de belangrijkste logistieke hot spots van Nederland. De reden is de unieke geografische positie tussen de mainports Rotterdam en Antwerpen, en de aanwezigheid van de zeehaven Moerdijk. De noord-zuid as Rotterdam-Antwerpen loopt door West-Brabant, maar ook de oost-west as richting Duits achterland. Om deze en andere redenen is West-Brabant succesvol bij het aantrekken van logistieke en EDC-activiteiten in de laatste 20 jaar.
- Het logistieke topinstituut DINALOG is sinds enige jaren in Breda gevestigd, en de Supply Chain Campus (SCC) wordt nu op 14 ha bedrijventerrein gerealiseerd. De aanwezigheid van deze SCC zorgt voor een extra impuls in werkgelegenheid en toegevoegde waarde.

- Het aandeel van vervoer en opslag in de werkgelegenheid is echter maar 6% in 2009 (17.650 personen). Echter, de logistieke sector is meer dan vervoer en opslag.
- Via het sectorhuis is berekend dat de logistieke sector in brede zin 42.300 personen aan werkgelegenheid in West-Brabant opleverde in 2009.

20103214

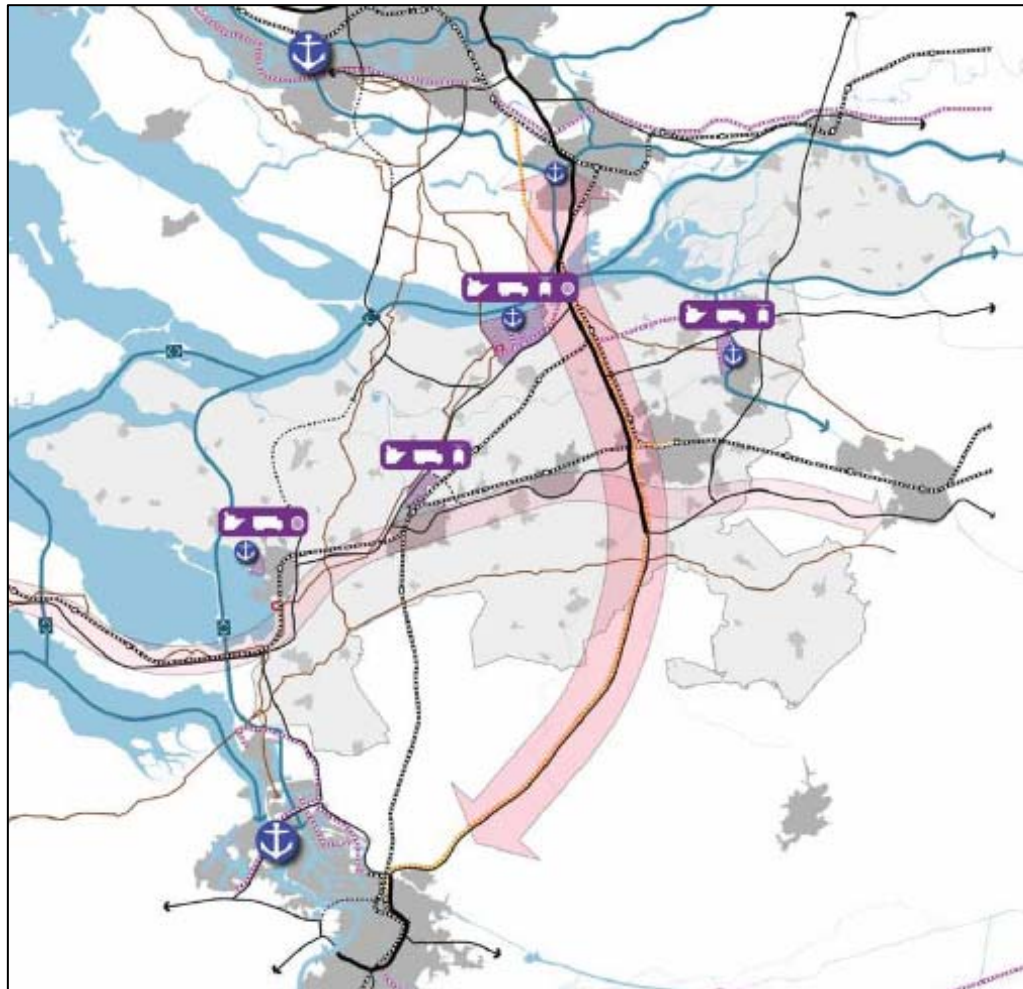
Samenvatting: Resultaten ontwikkeling Logistiek West-Brabant 2020

- De huidige logistieke werkgelegenheid is 42.300 personen, dit zal bij verwachte autonome groei (GE-scenario van WLO-studie) in een Business as Usual scenario oplopen naar 47.400 personen in 2020.
- De ontwikkeling van de Supply Chain Campus (SCC) zorgt voor een extra impuls in de logistieke werkgelegenheid en toegevoegde waarde, afhankelijk van de economische groei. Bij een hoge economische groei is deze impuls 8.000 personen extra in 2020, zowel op de Campus als in West-Brabant. Tevens zal de gegenereerde toegevoegde waarde door de sector met 0,7 miljard Euro extra groeien. De logistieke arbeidsproductiviteit stijgt naar boven de 80.000 Euro/werknemer in 2020. Bij een achterblijvende economische groei is deze impuls 4.800 personen extra in 2020.

Scenario's Criteria	Logistieke sector 2009	Scenario 1: Business as Usual 2020	Scenario 2: Extra Impuls+ SCC 2020	Scenario 3: Extra Impuls- SCC 2020
Logistieke werkgelegenheid	42.300 personen	47.400 personen (+ 5.100 personen)	55.400 personen (+ 13.100 personen)	52.200 personen (+ 9.900 personen)
Toegevoegde waarde logistiek	2,9 miljard Euro	3,75 miljard Euro (+ 0,85 miljard)	4,45 miljard Euro (+ 1,55 miljard)	4,15 miljard Euro (+ 1,25 miljard)
Arbeidsproductiviteit per werknemer	68.200 Euro	79.000 Euro (+ 10.800 Euro)	80.500 Euro (+ 12.300 Euro)	79.900 Euro (+ 11.700 Euro)

1.1 Huidige logistieke situatie West-Brabant 2010

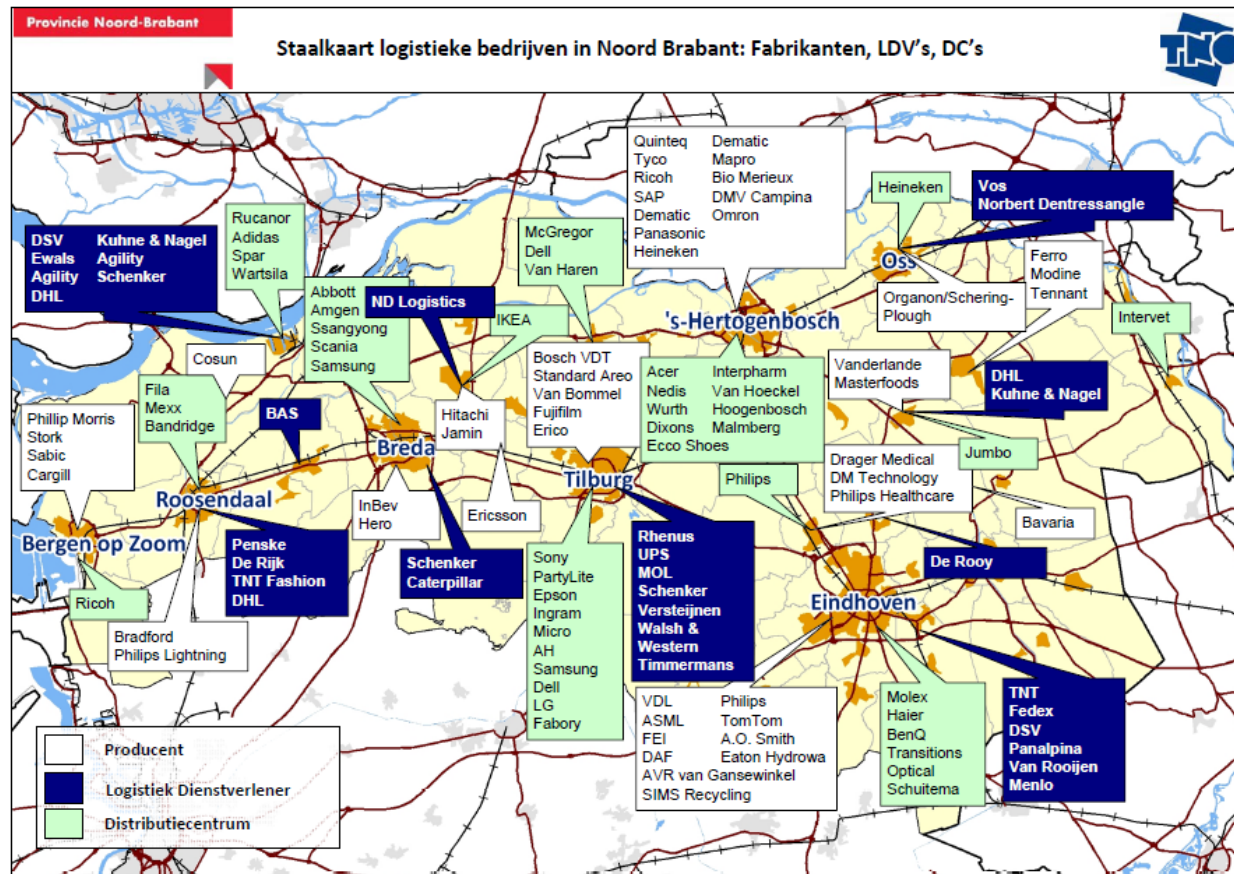
Bron: Min VROM, 2010

- Unieke positie West-Brabant tussen mainports Rotterdam en Antwerpen, met focus op noord-zuid as
- Gevolg: vestiging Europese distributie-activiteiten langs noord-zuid as in laatste 20 jaar
- Opvallend: spreiding logistieke activiteiten op verschillende bedrijventerreinen: o.a. in Moerdijk, Roosendaal, Breda, Oosterhout, Bergen op Zoom
- Regio is goed aangesloten op multimodaal netwerk (weg, water, spoor en buisleiding)
- Dit biedt kansen voor verdere groei logistieke sector, maar integrale inpassing logistieke activiteiten in beschikbare ruimte geeft discussie en vergt een strategische aanpak.

1.2 Staalkaart logistiek provincie Brabant

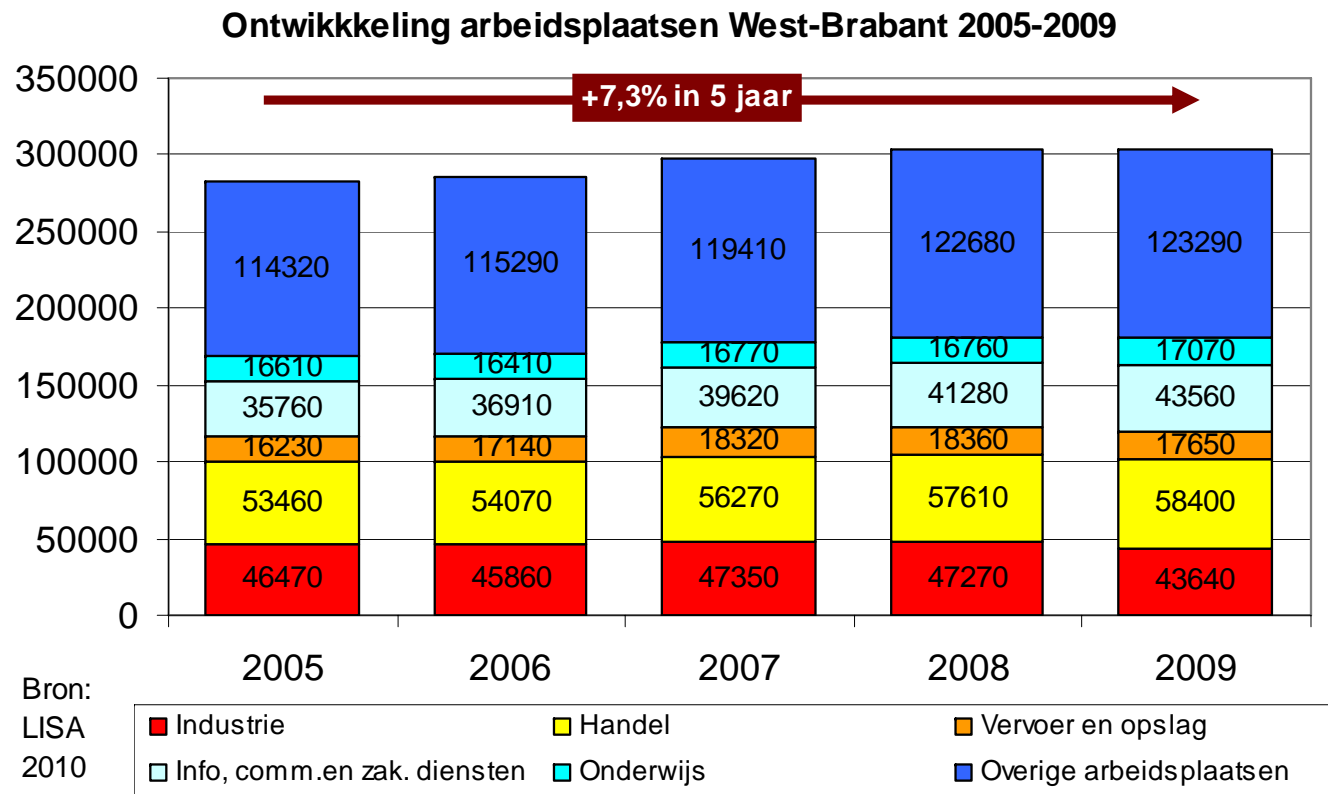
**Buck
Consultants
International**

Bron: TNO 2008

- Regio West-Brabant kent evenwichtige aanwezigheid van producten/verladers met eigen logistieke activiteiten, Europese distributiecentra en logistieke dienstverleners
- Echter, niet achterover leunen bij positie West-Brabant, o.a. recente verplaatsing Adidas EDC van Moerdijk naar Duitsland. Reden: centralisatie distributie in Duitsland

1.3 Regionale werkgelegenheid vervoer en opslag ca. 18.000 personen

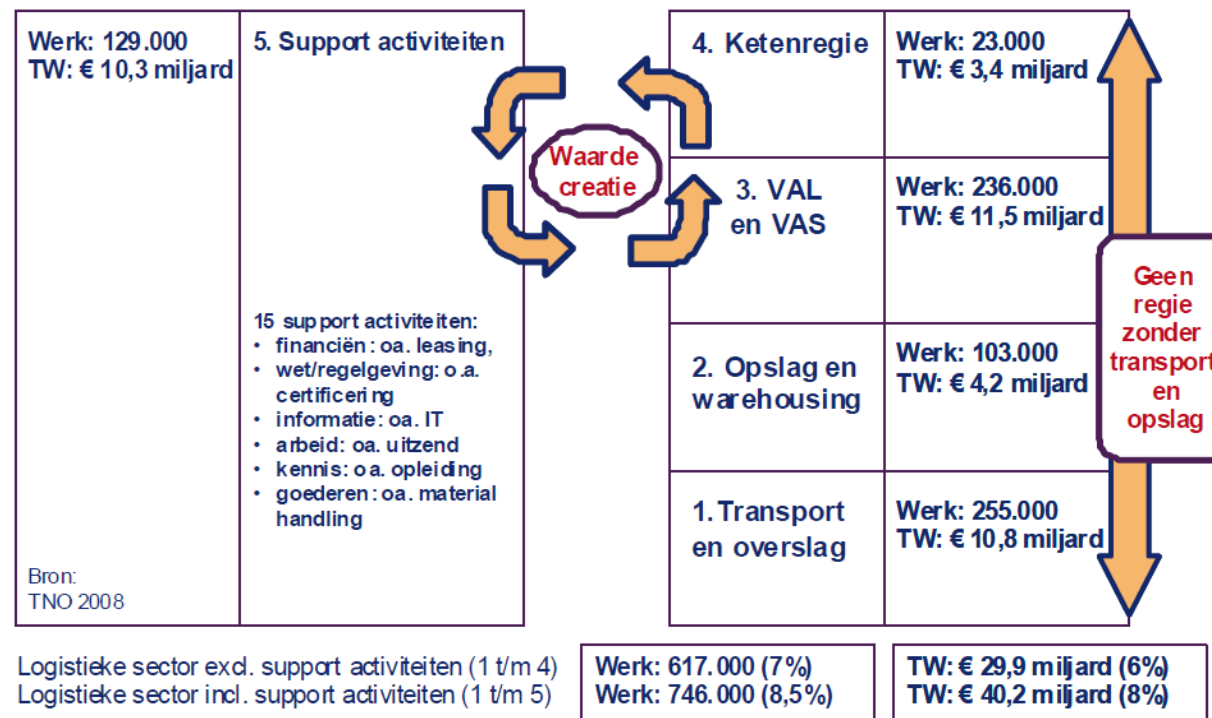

- Aandeel sector vervoer en opslag is traditioneel ca. 6% van werkgelegenheid in regio. Groei in werkgelegenheid stagneert sinds 2007, waarbij industriële werkgelegenheid daalt en werkgelegenheid in zakelijke dienstverlening stijgt.
- Echter, logistieke sector is groter dan alleen vervoer en opslag. Ook VAL/VAS activiteiten in distributiecentra horen erbij, deze worden in de traditionele statistieken niet meegenomen.

20103214

1.4 Logistiek sectorhuis: integraal beeld waarde logistieke sector

- DINALOG hanteert in navolging van de Commissie van Laarhoven het logistiek sectorhuis, dat een integraal overzicht van alle logistieke activiteiten in Nederland geeft, vertaald in werkgelegenheid en toegevoegde waarde.
- De echte groei en waardecreatie in de logistiek zit in het bovenste deel van het sectorhuis. De vraag is welke kansen de Supply Chain Campus aan West-Brabant biedt om een leidende Europese regio in logistieke ketenregie te worden.

Bron: TNO, 2008

20103214

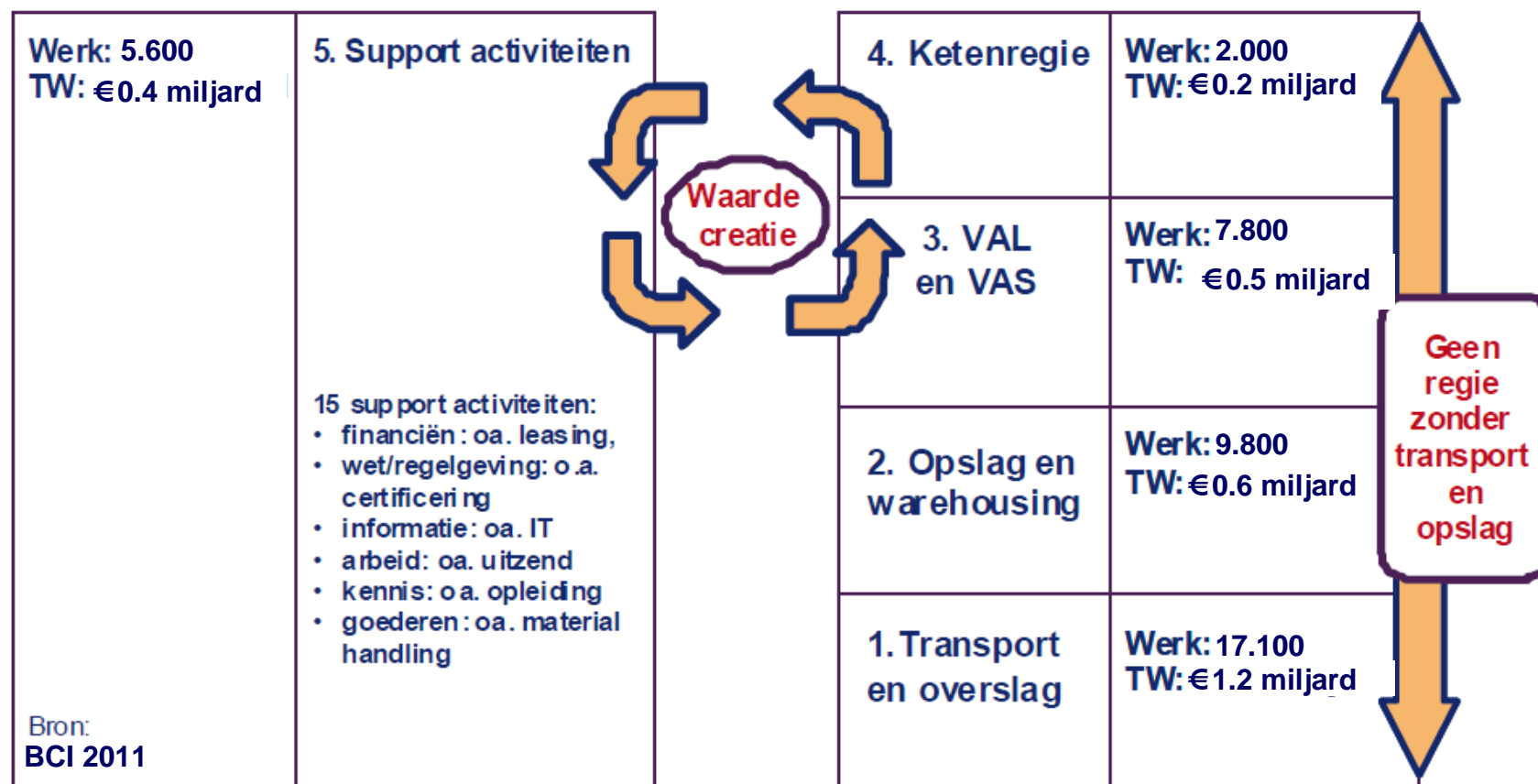
1.5 Werkgelegenheid logistiek: meer dan vervoer en opslag

- Het sectorhuis leert dat logistiek meer is dan vervoer en opslag. Ook de activiteiten bij handelsbedrijven dienen deels worden meegenomen in logistieke bedrijvigheid. Veel Europese DC's, waar VAL- en VAS-diensten worden geboden, vallen onder de sector handel. Een schatting is dat bijna 1/3de van de handelsactiviteiten logistiek georiënteerd zijn (zie WRR-rapport Nederland Handelsland). Gezien de hot spot positie van de regio zal dit voor West-Brabant een conservatieve schatting zijn.
- Totale werkgelegenheid in West-Brabant 2009 was voor de sector handel 58.400 personen en sector vervoer en opslag 17.650 personen. De werkgelegenheid in de rechtse 4 etages van het logistieke sectorhuis is dan $17.650 + 19.050$ (bijna 1/3de sector handel) = 36.700 personen in West-Brabant. Daarbij komen nog de werkgelegenheid bij logistieke supportdiensten, zoals banken, lease-bedrijven, producenten material handling en transport, uitzendbureaus, vastgoedbureaus opleidingen, adviseurs, etc. Op basis van landelijke cijfers wordt deze werkgelegenheid voor West-Brabant geschat op 5.600 personen (zit o.a. in segmenten zakelijke dienstverlening, industrie en opleiding).
- **Totale integrale logistieke werkgelegenheid wordt hiermee ca. 42.300 personen voor West-Brabant in 2009, oftewel bijna 14% van de totale werkgelegenheid in de regio.** Dit is ruim een verdubbeling van het op 'traditionele' manier berekende aandeel van 6% werkgelegenheid in vervoer en opslag. De verklaring is dat veel logistiek gerelateerde activiteiten (verladers, EDC's, support) hierin niet worden meegenomen.

20103214

1.6 Belang integrale logistieke sector voor West-Brabant

- Integrale logistieke werkgelegenheid in 2009 = 42.300 personen (incl. support)
- Totale toegevoegde waarde sector in 2009 = 2,9 miljard Euro
- Arbeidsproductiviteit in integrale logistieke sector: 68.200 Euro/werknemer in 2009

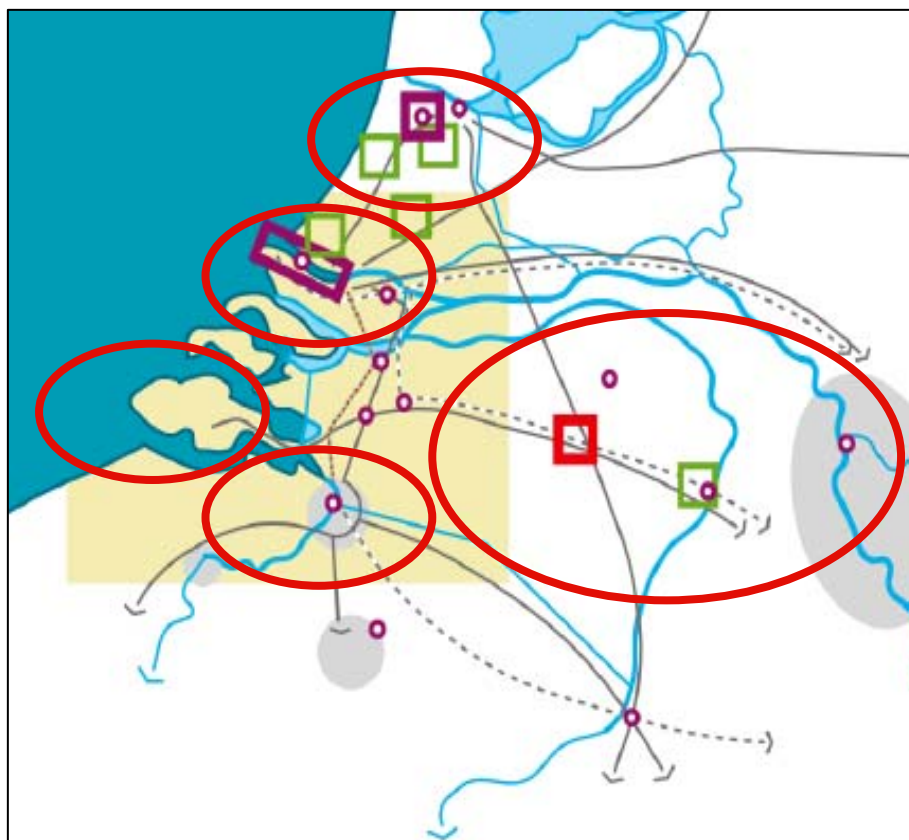
1.7 Conclusies logistieke situatie West-Brabant in 2009/2010

- West-Brabant heeft onder andere door zijn unieke geografische positie tussen de mainports Rotterdam en Antwerpen, de aanwezigheid van multimodaal knooppunt Moerdijk, de beschikbaarheid van distributiecentra en kavels op bedrijventerreinen en een goedgeschoolde arbeidsmarkt in de afgelopen jaren succes bij het aantrekken van logistieke activiteiten en Europese distributiecentra. Dit maakt van West-Brabant een logistieke hot spot in Nederland. De noord-zuid as Rotterdam-Antwerpen loopt door West-Brabant, en is verbonden met de oost-west as richting Duitsland.
- De totale werkgelegenheid en toegevoegde waarde in de logistieke sector wordt vaak onderschat, doordat alleen naar uitbestede activiteiten in de sector vervoer en opslag wordt gekeken. Hier waren in 2009 18.600 personen werkzaam in West-Brabant. Echter, als via het logistieke sectorhuis naar de integrale logistieke activiteiten gekeken wordt, met activiteiten bij verladers, groot- en detailhandel inbegrepen en inclusief supportdiensten, dan is de werkgelegenheid in West-Brabant 42.300 personen in 2009, oftewel bijna 14% van de werkgelegenheid. Dit is ruim boven het Nederlandse gemiddelde van 8,5% werkgelegenheid in de logistieke sector, en dit bewijst dat West-Brabant een logistieke hot spot is.
- Logistiek is 1 van de speerpunten van de West-Brabantse economie, en DINALOG en de SCC kunnen beiden een belangrijke rol spelen in het blijvend verankeren van logistieke activiteiten met hogere waarde in de regio (ketenregie, VAL, VAS). Daarbij spelen er verschillende trends, waar partijen in West-Brabant actief op dienen in te spelen.

20103214

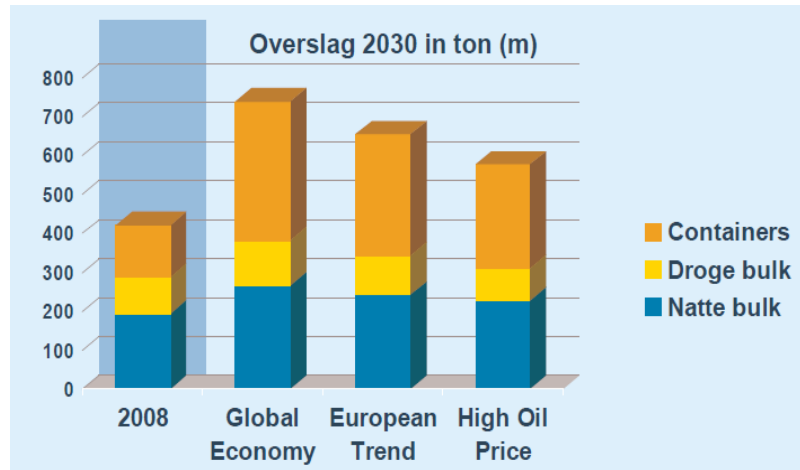
2.1 Trends en ontwikkelingen in (inter-) nationale logistiek in regio's

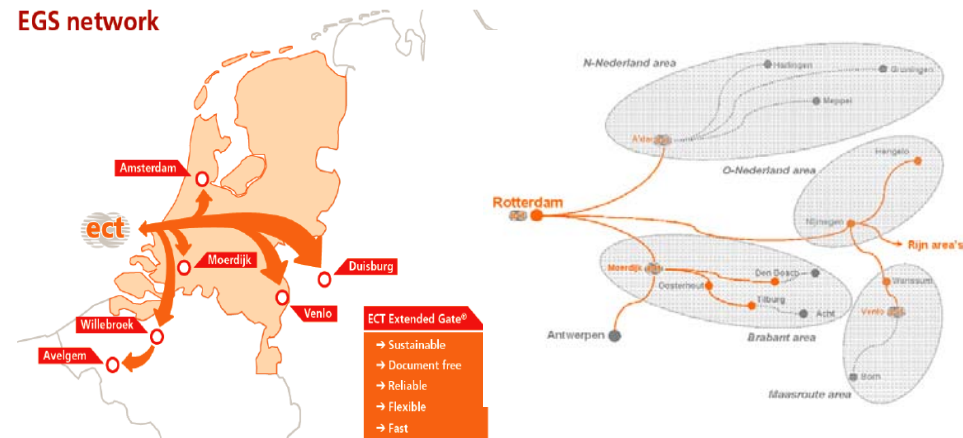
Bron: Min VROM 2010 (bewerkt)

- West-Brabant is onderdeel van netwerk van mainports en achterlandhubs in Nederland, zoals opgesteld door de Commissie van Laarhoven.
- Vanuit dit netwerk heeft de regio heeft te maken met ontwikkelingen in vijf relevante buurregio's:
 1. Rotterdam
 2. Schiphol
 3. Antwerpen
 4. Zeeland
 5. Achterland: Tilburg/ Venlo/Duisburg
- Aansluitend: West-Brabant pakt meer en meer in samenwerking regio-overschrijdende logistieke activiteiten op. Voorbeelden van samenwerking: Zuid-West NL, Rijn-Schelde, Vlaanderen-Brabant

2.2 Rotterdam: Havenvisie 2030 en European Gateway ontwikkeling

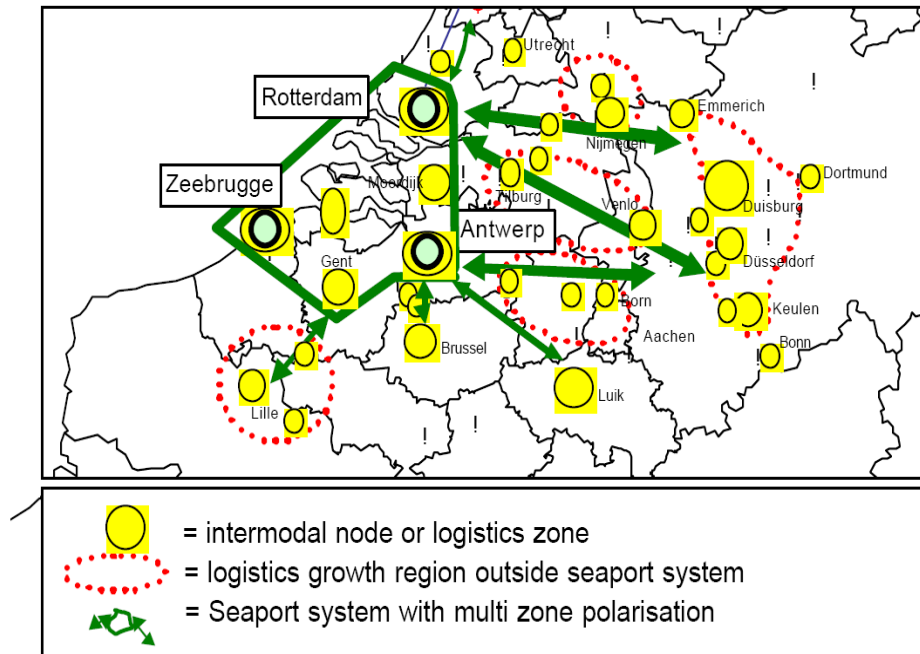
Bron: Port of Rotterdam, 2011

Bron: ECT, 2011

- Rotterdam: Havenvisie 2030 net uit, haven anticipeert op 3 verschillende groeiscenario's: GE+: sterke overslaggroei, ET: gemiddelde overslaggroei, HOP: olieprijs naar 200 \$
- Samenstelling goederenstroom verandert in scenario's, dit biedt kansen voor Moerdijk als integraal onderdeel Rotterdamse Mainport
- Grotere rederijen en containerterminals willen efficiënte achterland diensten, Moerdijk (West-Brabant) is hiervoor European Gateway voor Zuid-Nederland geworden.
- Conclusie: In toekomst wordt West-Brabant integraal onderdeel van Noord-West Europese Mainport Rotterdam-Antwerpen, dit geeft verdere 'boost' voor ontwikkeling logistieke sector

2.3 Antwerpen: op zoek naar Vlaams-Brabantse samenwerking

Source: ITMMA-UA

Bron: Min VROM, 2010

- Trend: Antwerpen kent samen met Rotterdam sterke groei als containerhaven.
- Lange termijn strategie: Meer samenwerking met Rotterdam en West-Brabant in Rijn-Schelde Delta verband om samen Europese concurrentie voor te blijven
- Kans: gezamenlijke ontwikkeling achterlanddiensten op oost-west as met Antwerpen → West-Brabant kan via Moerdijk en Bergen op Zoom specifieke rol spelen als European Gate voor Antwerpen

2.4 Conclusie trends en ontwikkelingen logistiek in regio's

- West-Brabant ligt als regio midden in achterlandnetwerk Rotterdam-Antwerpen-Zeeland-Duisburg. De mainport Rotterdam en Antwerpen gaan meer samenwerken, dat betekent dat West-Brabant integraal onder gaat uitmaken van deze Rijn-Schelde Mainport. Dit biedt voordelen, maar geeft ook druk op beschikbare ruimte.
- Havens (Rotterdam, Antwerpen, Zeeland) ontwikkelen zich sterk. West-Brabant is het natuurlijk achterland op de oost-west as, en kan dienen als logistieke draaischijf voor wederuitvoer activiteiten (VAL/VAS/ketenregie). Dit laatste wordt versterkt door de aanwezigheid van het SCC.
- In het achterland zijn zowel Tilburg als Duisburg van belang. West-Brabant kan het beste samen met Tilburg optrekken, omdat de buitenwereld het als 1 regio ziet en de regio complementair zijn. Duisburg speelt veel meer een rol als draaischijf naar Europa, en heeft daarnaast een 'Logistik Campus' die als evenknie van DINALOG in Duitsland fungeert. Uitwisseling van goederen en kennis.
- Deze ontwikkelingen bieden West-Brabant kansen, maar aan de andere kant zal de groei leiden tot druk op infrastructuur en bedrijventerreinen. West-Brabant zal keuzes moeten maken, en dat kan aan de hand van de clusters (SCC en anderen), die als troefkaart dienen. Het betekent ook dat op termijn wordt ingezet op hoogwaardige logistieke activiteiten, en niet de bulkstromen.

3.1 Belangrijkste troef: SCC als innovatiecluster

- Logistieke clustering is belangrijkste onderscheidende troef West-Brabant: SCC als vliegwiel voor innovatie
- West-Brabant kent veel logistieke parken (6 van de 30 in Nederland), waarnaast er nog verschillende worden gerealiseerd, zoals Moerdijk. Kans op synergie tussen reguliere logistieke activiteiten en innovatie op SCC

Logistieke Parken Noord- en West-Brabant

- **TNT Bergen op Zoom**
- **Hazeldonk Breda**
- Flight Forum Eindhoven
- GDC Acht Eindhoven
- **Bedrijventerrein Moerdijk**
- **Dombosch Oosterhout**
- **Weststad Oosterhout**
- **Borchwerf Roosendaal**
- Vossenbergh Tilburg

- Daarnaast kent West-Brabant meerdere clusters waarmee tot synergie gekomen kan worden: Biobased Innovations, Maintenance Valley, Treeport Zundert.

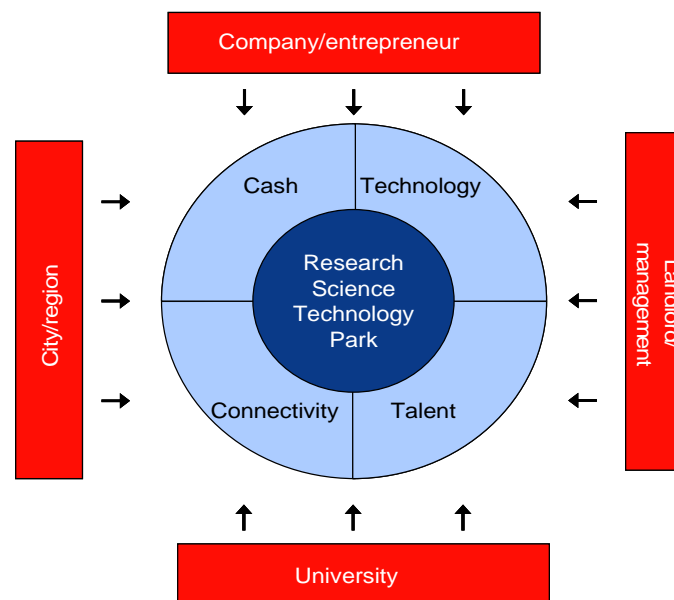
Supply Chain Campus

- De SCC wordt verwezenlijkt op het Rithmeesterpark, een terrein van 14 ha aan de A16 te Breda
- Het SCC huisvest oa.: Dinalog Institute, Startende bedrijven (incubator rol), Logixperience Center, zakelijke dienstverleners (ICT, software, finance), kennisinstellingen en wetenschappers (co-locatie), verladers en transporteurs (co-locatie), Tijdelijke projectteams (onderzoek), Belangenorganisaties, en vervolgens onafhankelijke regiecentres.
- De SCC wordt in de komende jaren stapsgewijs gerealiseerd

3.2 Ontwikkeling clusters cruciaal voor groeikansen sectoren

- Recent onderzoek naar Campusvorming door BCI leert dat een succesvol innovatiecluster/campus 4 belangrijke onderscheidende factoren op orde heeft
- 1. Talent: vraagteken, (nog) niet fysiek aangetrokken, op afstand fungerend (universiteit)
- 2. Venture capital: ook vraagteken, mede vanwege weinig investerings-potentieel logistieke sector
- 3. Technologie: vraagtekens, ontwikkeling hi-tech logistiek moet zich bewijzen
- 4. Bereikbaarheid: goed op orde, SCC langs snelweg, bereikbaar via spoor.
- Conclusie: SCC ontwikkeling nog in voorbereiding, stappen in onderscheidende factoren te maken.

	Kennis & onderwijs	Incubator	Speerpunt locaties	Risico Kapitaal	Innovatie community
Logistiek	DINALOG, NHTV, Avans	DINALOG Labs op SCC	SCC Treeport LPM	Via DINALOG vliegwiel?	Dinalog community
Maintenanc	DIWCM		Aviolanda		WCM
Biobased	Biobased Center of expertise	Coci	Groene Campus AFC-NP	1 ^e fase 10 mln	Biobased Innovations

20103214

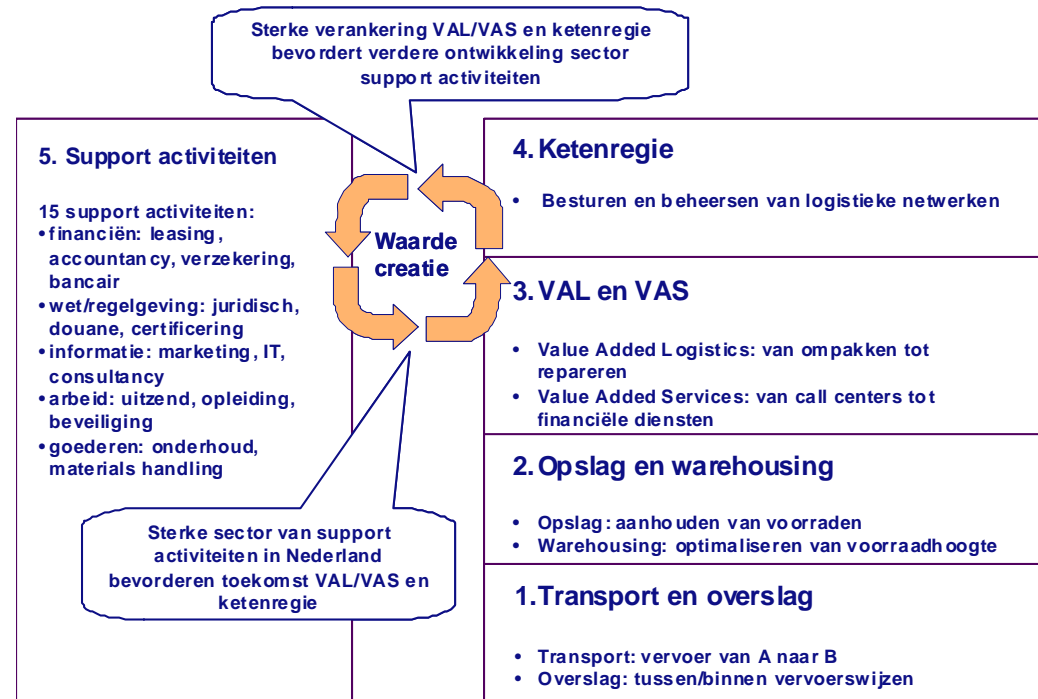
3.3 Conclusie SCC als innovatiecluster

- Het SCC fungeert als focus voor logistieke innovatie en ontwikkeling. Voor doorgaande regionale ontwikkeling moet er voldaan worden aan 12 succesfactoren, waarbij (1) aantrekken/vasthouden van talent, (2) aantrekken venture capital, (3) een ontwikkelbodem voor technologie en (4) een goede bereikbaarheid de belangrijkste zijn.
- In deze fase van het SCC zijn deze kritieke succesfactoren nog niet allemaal optimaal vervuld. De eerste drie van de hierboven genoemde vier vergen de meeste aandacht. Het aantrekken van talent is goed mogelijk in samenleving met Nederlandse universiteiten en bedrijven, maar het in de regio vasthouden van dit talent vergt een specifieke strategie. Het aantrekken van venture capital is lastig voor de sector, en is mede afhankelijk van de economische ontwikkeling. Het is belangrijk om de ICT-infrastructuur te hebben voor bedrijven om logistieke ketenregie te verrichten. Innovatieve en creatieve IT-bedrijven moeten zich kunnen ontwikkelen, en de campus kan hiervoor de ruimte bieden. De samenwerking met andere clusters, zoals Biobased Innovations, World Class Maintenance en Treeport moet ook nog van de grond komen.
- Het SCC zal een belangrijke impuls kunne betekenen voor het uitbouwen van VAL/VAS diensten en het naar de regio halen van ketenregie en supportdiensten. Vooral voor deze laatste twee activiteiten moet de strategie scherper gedefinieerd worden (welke activiteiten bieden welke voordelen voor de regio? En wat zijnde exacte voordelen van de vestiging van bedrijven op het SCC?). Dit moet samengevoegd worden met de bestaande marketing van West-Brabant als logistieke hot spot.

4.1 Visie op regionale ontwikkeling sector logistiek tot 2020

- Drie scenario's voor Logistieke sector West-Brabant t/m 2020:
 1. Autonome groei: ontwikkeling logistiek West-Brabant zonder SCC als focuspunt
 2. Extra Impuls+: SCC met gunstige economie: SCC weet bij groeiende economie synergie/waardecreatie met regionaal bedrijfsleven tot stand te brengen
 3. Extra Impuls-: SCC met economische tegenwind: SCC slaagt bij achterblijvende economie maar deels in opzet om synergie/waardecreatie tot stand te brengen

4.2 Werkgelegenheid scenario 1: Business as usual 2020

Scenario 1: Business as Usual t/m 2020

- Basis: Autonome groei wordt gegeven in de prognoses Bedrijventerreinen 2006-2040 (ETIN Advies voor Provincie Brabant). Voor de prognoses zijn de 4 WLO-scenario's GE, SE, TM en RC uit 2006 genomen. Het Global Economy scenario wordt als uitgangspunt genomen, mede omdat dit scenario in aangepaste vorm ook gebruikt wordt als 1 van de scenario's in de nieuwe Havenvisie 2030 van Rotterdam.
- Het GE scenario kent het sterkste groeipad. De groei van het integrale logistieke werkgelegenheid in West-Brabant tussen 2005 en 2020 is volgens dit scenario 21%.
- Tussen 2005 en 2009 is de integrale logistieke werkgelegenheid met 9% gestegen (gebaseerd op grafiek slide 1.3), dus er blijft nog 12% stijging over, gemiddeld is dit ruim 1% per jaar. Dit is vrijwel gelijk verdeeld over de segmenten van het sectorhuis, met een lichte focus op ketenregie.
- De verwachte werkgelegenheid in 2020 in dit autonome scenario is dan 47.400 personen, als volgt verdeeld over het logistieke sectorhuis:

			1: Autonome groei		
	Werkgelegenheid	2009	West-Br	2020	%
1	Transport en overslag	17100	1800	18900	11%
2	Opslag en warehousing	9800	1300	11100	13%
3	VAL en VAS diensten	7800	1000	8800	13%
4	Ketenregie	2000	300	2300	15%
5	Supportdiensten	5600	700	6300	13%
	TOTAAL	42300	5100	47400	12%

20103214

4.3 Regionale werkgelegenheid door impuls SCC bij groeiende economie

Uitkomsten scenario 2 Extra Impuls+

- De totaal verwachte extra logistieke werkgelegenheid in scenario 2 door de extra impuls van het SCC bij een gunstige economische ontwikkeling is 8.000 personen (4.000 op het SCC en 4.000 in de regio), en dit is 17% meer dan het autonome groeiscenario t/m 2020. De totale logistieke werkgelegenheid in deze situatie is 55.500 personen.
- Deze groei zit vooral in de Logistieke support diensten (3.200 personen), maar ook in de VAL/VAS diensten (1.600 personen) en ketenregie (1.800 personen).

			1: Autonome groei			2: Extra Impuls SCC			
	Werkgelegenheid	2009	West-Br	2020	%	SCC	West-Br	2020	%
1	Transport en overslag	17100	1800	18900	11%		600	19500	3%
2	Opslag en warehousing	9800	1300	11100	13%		800	11900	7%
3	VAL en VAS diensten	7800	1000	8800	13%	600	1000	10400	18%
4	Ketenregie	2000	300	2300	15%	1000	800	4100	78%
5	Supportdiensten	5600	700	6300	13%	2400	800	9500	51%
	TOTAAL	42300	5100	47400	12%	4000	4000	55400	17%

20103214

4.4 Regionale werkgelegenheid door impuls SCC bij achterblijvende econ.

Uitkomsten scenario 3 Extra Impuls-

- De totaal verwachte extra logistieke werkgelegenheid in scenario 2 door de extra impuls van het SCC is 4.800 personen (2.400 op het SCC en 2.400 in de regio), en dit is 9% meer dan het autonome groeiscenario t/m 2020. De totale logistieke werkgelegenheid in deze situatie is 52.200 personen.
- Deze groei zit vooral in de Logistieke support diensten (2.100 personen), maar ook in de VAL/VAS diensten (800 personen) en ketenregie (1.000 personen).
- Het totale overzicht van de werkgelegenheidsgroei in alle drie scenario's is dan als volgt:

			1: Autonome groei			2: Extra Impuls+ SCC				3: Extra Impuls- SCC			
	Werkgelegenheid	2009	West-Br	2020	%	SCC	West-Br	2020	%	SCC	West-Br	2020	%
1	Transport en overslag	17100	1800	18900	11%		600	19500	3%		400	19300	2%
2	Opslag en warehousing	9800	1300	11100	13%		800	11900	7%		500	11600	4%
3	VAL en VAS diensten	7800	1000	8800	13%	600	1000	10400	18%	300	500	9600	8%
4	Ketenregie	2000	300	2300	15%	1000	800	4100	78%	500	500	3300	24%
5	Supportdiensten	5600	700	6300	13%	2400	800	9500	51%	1600	500	8400	22%
	TOTAAL	42300	5100	47400	12%	4000	4000	55400	17%	2400	2400	52200	9%

20103214

4.5 Conclusies ontwikkeling logistieke sector 2020 in 3 scenario's

- De huidige logistieke werkgelegenheid is 42.300 personen, dit zal bij verwachte autonome groei (GE-scenario van WLO-studie) oplopen naar 47.400 personen in 2020.
- De ontwikkeling van de Supply Chain Campus zorgt voor werkgelegenheid voor 8.000 personen extra in 2020, zowel op de Campus als in West-Brabant. Tevens zal de gegenereerde toegevoegde waarde door de sector met 0,7 miljard Euro extra groeien. De logistieke arbeidsproductiviteit stijgt naar boven de 80.000 Euro/werknemer in 2020.

Criteria	Logistieke sector 2009	Scenario 1: Business as Usual 2020	Scenario 2: Extra Impuls+ SCC 2020	Scenario 3: Extra Impuls- SCC 2020
Logistieke werkgelegenheid	42.300 personen	47.400 personen (+ 5.100 personen)	55.400 personen (+ 13.100 personen)	52.200 personen (+ 9.900 personen)
Toegevoegde waarde logistiek	2,9 miljard Euro	3,75 miljard Euro (+ 0,85 miljard)	4,45 miljard Euro (+ 1,55 miljard)	4,15 miljard Euro (+ 1,25 miljard)
Arbeidsproductiviteit per werknemer	68.200 Euro	79.000 Euro (+ 10.800 Euro)	80.500 Euro (+ 12.300 Euro)	79.900 Euro (+ 11.700 Euro)

20103214

5.1 Kansen, bedreigingen en thema's voor logistieke sector West-Brabant

6 punten SWOT-analyse	Uitgangspositie West-Brabant	Inschatting kansen/ bedreigingen toekomst West-Brabant
1. Ruimte en infrastructuur	+, goed met aandachtspunten grote kavels en ontsluiting spoor/water	+, vooral aandacht voor voldoende bedrijventerrein/kavels en infrastructuur
2. Aanwezige log. dienstverlening en arbeid	0, momenteel nog beperkt onderscheidend tov. andere regio's	-/+, kan verschillende kanten op. Druk op arbeidsmarkt en vergrijzing vs.aanzuigende werking SCC/cluster
3. Markt- en winstpotentie	-, relatief beperkt omdat mainports en klanten buiten regio zitten (footloose gedrag, voorbeeld Adidas)	0, inzet op kennisontwikkeling en –toepassing in clusters biedt kansen, maar klanten nog steeds buiten regio's
4. Houding overheid en intermediairs	+, Actieve opstelling en contacten met Rotterdam/Antwerpen	+, blijft naar verwachting, veel commitment ontwikkeling DINALOG en LPM
5. Mate van kennis en innovatie	0, momenteel nog beperkt onderscheidend tov. andere regio's	+, goed vanwege rol SCC in logistieke innovatie
6. Samenwerkings-bereidheid	+, behoorlijk, verbanden zijn ook al langer actief	0/+, kan goed blijven, vraag is wat beslissingen hoofdkantoren is

- Conclusie: West-Brabant heeft als erkende logistieke hot spot door opzet van het SCC volop kansen voor verder ontwikkeling van de sector
- Aandachtspunten: Voldoende kavels/infrastructuur druk op arbeidsmarkt en vergrijzing, vasthouden talent, beslissing bedrijfsleven gebeurt soms op afstand

5.2 Visie op acties logistieke sectorontwikkeling West-Brabant

- Hoe ziet West-Brabant met de extra impuls van de Supply Chain Campus als de Nederlandse hot spot voor logistiek eruit in 2020?
- De SER-Brabant en de KvK Brabant hebben samen in februari 2011 het rapport “Brabant Logistieke Topregio 2020” uitgebracht, gebaseerd op gesprekken met meer dan 100 vertegenwoordigers van de triple-O. De visie voor de logistieke sector in West-Brabant in 2020 sluit aan bij de innovatiethema’s uit dit rapport, en is in veel gevallen een nadere uitwerking voor de regio.
- In totaal zijn er 8 innovatiethema’s geselecteerd, waarbij de thema’s 1-5 aansluiten bij de resultaten van de SWOT-analyse en de thema’s 6-8 bij de ontwikkeling van het logistieke sectorhuis
- Ondanks de aanwezigheid van een sterke logistieke sector, de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en de opzet van het SCC is er zonder gericht beleid geen garantie dat de nieuwe logistieke activiteiten gerealiseerd gaan worden.
- De triple-O moet gezamenlijk op acties voortbouwen en deze intensiveren, waarbij 3 begrippen centraal staan: flexibiliteit bij nieuwe ontwikkelingen, hechte samenwerking binnen de triple-O en daadkracht om keuzes te maken en te innoveren.

5.3 Acht relevante innovatiethema's logistieke sector West-Brabant

Innovatiethema's	Uit SWOT/ Sectorhuis	Belang voor West- Brabant	Beschouwing BCI: belang voor logistieke sector West- Brabant
1. Ruimte/infrastructuur: Investeren op flexibele multimodale knooppunten	SWOT (1)	+	Moerdijk als synchromodale European Gateway, daarnaast binnenvaart en spoorontsluiting regio
2. Arbeidsmarkt: Het Nieuwe Logistieke Werken met continue scholing	SWOT (2)	+	Ketenregie/supportactiviteiten vereisen specifieke kennis op WO/HBO/MBO niveau, continue scholing
3. Ontsluiting eigen markt: realisatie innovatieve fijn distributie BrabantStad	SWOT (3)	0	Opzet SCM-besturingssysteem voor modulaire en duurzame belevering
4. Houding triple O: Structureel inrichten/verbeteren samenwerking	SWOT (4)	+	Focus op relatie overheid/onderwijs met bedrijfsleven: hoe te intensiveren?
5. Kennis/innovatie: synergie met nieuwe clusters/ bedrijventerreinen	SWOT (5)	+	Bij opzet en inrichting Maintenance, Biobased, LMP en A4 Bergen op Zoom focus op synergie met logistiek
6. Blijvende aandacht logistieke basisactiviteiten: transport, op- en overslag	Sectorhuis (1/2)	+	'Zonder fysieke activiteiten geen regie': zorg dragen dat logistieke basisactiviteiten in regio blijven
7. Impuls voor logistieke ketenregie met 4C-locaties	Sectorhuis (4)	++	Inzet op zowel aantrekken creatieve IT voor ontwerp 4C als verladers/dienstverleners voor gebruik 4C
8. Stimuleren ontwikkeling logistieke supportdiensten	Sectorhuis (5)	++	Regio kent relatief weinig logistieke supportactiviteiten, deze kunnen via de SCC actief aangetrokken worden

Lijst van gebruikte publicaties

- Ministerie van VROM, “MIRT Verkenning Rotterdam-Antwerpen, Visie”, 2010 (presentatie) (1.1, 2.1)
- TNO, “De logistieke kracht van Brabant”, 2009 (1.2)
- LISA-database, samengesteld, zie www.lisa.nl (1.3)
- TNO, aangeleverd aan Commissie van :Laarhoven (1.4)
- WRR, “Nederland Handelsland, het perspectief van de transactiekosten”, 2003 (1.5)
- Port of Rotterdam. Brochure havenvisie 2030 (2.2)
- ECT, informatie over European Gateway Service op website (2.2)
- BCI, “Campussen en clusters”, 2010 (presentatie) (3.2)
- ETIN, “Bedrijventerreinen Noord-Brabant 2006-2040”, 2006 (4.2)
- SER-Brabant/KvK Brabant, “Brabant Logistieke Topregio 2011”, 2011 (5.2)